

Datum: 12. 3. 2025

35. OTROŠKI PARLAMENT OBČIN IDRIJA IN CERKNO

Datum: 12. 3. 2025 ob 10.00 v sejni sobi Občine Idrija

Na letošnjem parlamentu so se zopet srečali predstavniki osnovnih šol Idrija, Sp. Idrija, Črni Vrh in Cerkno. Tri šole je zastopalo po 5 predstavnikov, iz OŠ Cerkno pa so zaradi bolezni prišli le 4. Pridružili so se tudi povabljeni gostje.

Tema 35. otroškega parlamenta je bila ŠOLSKI SISTEM.

AD.1 Uvod

Uvod v letošnji medobčinski otroški parlament je prevzela Ana Hladnik, ki je vse prisotne pozdravila.

Nato je zaradi zadržanosti opravičila predsednico Zveze prijateljev mladine Idrija Anjo Velikonja in mladim parlamentarcem v njenem imenu zaželela uspešno delo. K pozdravnim nagovorom je nato povabila župana Občine Idrija Tomaža Venclja in župana Občine Cerkno Gašperja Uršiča.

Parlamentarci so se nato posvetili prvi nalogi, potrditvi dnevnega reda:

1. Pozdravni nagovori.
2. Izvolitev delovnega predsedstva.
3. Rubrika »KJE PA VAS ČEVELJ ŽULI?«.
4. Predstavitev zaključkov z zasedanj šolskih parlamentov na temo ŠOLSKI SISTEM.
5. Delo po skupinah.
6. Razprava.
7. Izvolitev poslancev za regijski in nacionalni otroški parlament.

Z dvigom kartončkov so soglasno potrdili dnevni red.

Sledila je druga točka dnevnega reda in sicer izvolitev delovnega predsedstva. Delegati so soglasno potrdili prvi predlagani sklep.

Sklep 1: Delovno predsedstvo sestavljajo Deva Gnezda Čerin iz OŠ Idrija, Neža Mohorič iz OŠ Sp. Idrija, Iva Katarič iz OŠ Cerkno in Onja Habe iz OŠ Črni Vrh, zapisnikarica Petra Likar in predsedujoča Ana Hladnik.

AD 2: Rubrika »Kje pa vas čevelj žuli«?

Učenci so v rubriki »Kje pa vas čevelj žuli« nagovorili župana in predstavili težave, ki jih vidijo v svojem vsakdanu in celo predlagali rešitve, ki jih občini utegneta udejanjiti.

Učenci Osnovne šole Črni Vrh so v preteklih letih opozarjali predvsem na slabo urejeno in nevarno pot do šole. Ker pa je prenova tega dela že v teku so bili letos manj kritični in dodatnih težav niso omenjali.

Učenci Osnovne šole Idrija so najprej povedali, da so ob pregledovanju žuljev iz prejšnjih let ugotovili, da se je kar veliko njihovih želja uresničilo, kar jih zelo veseli. Pohvalili so lepe nove prostore v šoli - knjižnica, računalniška učilnica, soba za sproščanje, sejna soba. Tudi nalepke na stopniških šolo zelo popestrijo in je zato preživljanje časa tam lepše. Zelo so zadovoljni tudi z bike parkom in kolesarsko stezo, ki so jo dobili v zadnjem letu. Čeprav je šola prenovljena pa opažajo, da so temperature v prostorih zelo odvisne od lege učilnic - učilnice v pritličju so pozimi pogosto premrzle, v drugem nadstropju pa so ob sončnem vremenu temperature zelo visoke, poleti celo neprimerne za normalno učenje. Moti jih tudi slabo vzdrževanje bike parka in stranišča v Mejci. Na kolesarski progi opažajo alge, stranišče pa je poškodovano in v slabem stanju. Zanimalo jih je kako je z obljubljenim odbojgarskim igriščem, ki naj bi ga postavili v Mejci. Vedo, da bodo Modro dvorano letos prenovili, opažajo pa, da sta tako Modra dvorana kot Športni center slabše vzdrževana. Zanimalo jih je ali je k prenovi Modre dvorane vključena tudi gradnja fitnesa. Za konec so izpostavili še prehod mimo Slaščičarne Gabron, kjer dostop do šole ob slabem vremenu ovirajo ogromne luže, pozimi pa je ta predel tudi poledenel in nevaren. Zanimalo jih je ali je v načrtu prenova tega dela.

Župan Občine Idrija Tomaž Vencelj je povedal, da se morajo za ureditev težav s temperaturami v učilnicah, najprej izteči dosednji projekti. Stanje naj bi uredili prihodnje leto. Povedal je tudi, da se slabega stanja stranišč in bike parka zavedajo in bo potrebno ukrepanje. Spregovoril je o načrtih za ureditev Mejce in možnih lokacijah za postavitev obljubljenega odbojgarskega igrišča ter drugih spremembah, ki se obetajo na območju idrijske osnovne šole. Obrazložil je, da gradnja novega fitnesa v sklopu prenove modre dvorane ni predvidena, obnovili pa bodo obstoječ fitnes v športnem centru, ki je že zdaj in bo tudi v prihodnje na voljo za uporabo za morebitne potrebe šole. Po županovih besedah je prenova prehoda mimo slaščičarne Gabron sicer planirana, ampak ne bo še tako kmalu realizirana. Pripraviti morajo še projekte in vso potrebno dokumentacijo.

Besedo so nato prevzeli učenci Osnovne šole Cerkno, ki so kot glavno težavo izpostavili pomanjkanje urejenega javnega prostora, kjer bi lahko otroci vozači preživljali čas med koncem podaljšanega bivanja in začetkom popoldanskih dejavnosti. Podaljšano bivanje se zaključi ob 14. uri, ob sredah in petkih lahko na pozno-popoldanske krožke počakajo v knjižnici, ostale dni pa so povsem prepuščeni sami sebi. Želijo si pokritega ogrevanega prostora s straniščem, kjer bi se lahko v miru učili in preživljali čas med dejavnostmi ter nadzor odrasle osebe. Primeren prostor vidijo v dvorani Večnamenskega centra Cerkno, kot primer dobre prakse pa so navedli Dnevni center Centra za socialno delo v Idriji.

Župan je z otroki ter učiteljicami in ravnateljicami spregovoril o problemu zagotavljanja odrasle osebe za varstvo oziroma nadzor otrok, ki ni v pristojnosti občine, zato bi bilo potrebno težavo rešiti preko kakšne druge organizacije. Skupaj so razmišljali še o drugih možnih prostorih, saj je dvorana VCC ob popoldnevih precej zasedena. Otrokom je naročil naj na šoli ugotovijo kakšno število otrok bi ta prostor potrebovalo in bo raziskal možnosti za ukrepanje. V nadaljevanju je župan omenil še uspešen projekt prenove Bevkove ulice, ki se začne in odgovarja na enega glavnih žuljev cerkljanskih parlamentarcev iz preteklih let. S prenovo tega dela in gradnjo nove avtobusne postaje bo tako zagotovljena tudi varnejša pot v šolo.

Rubriko Kje pa vas čevelj žuli so zaključili učenci OŠ Sp. Idrija, ki so predstavili tri ideje za izboljšave v okolici šole. Prva stvar je postavitev pitnika pred šolo, saj se na tem območju v

popoldanskem času zadržuje veliko število otrok in mladih in bi bila pitna voda, še posebej v toplejših mesecih, zelo dobrodošla. Menijo, da bi s tem zmanjšali število odpadkov, voda pa je tudi bolj zdrava alternativa kupljenim sokovom v plastenkah. Kot drugo so izpostavili rdeč kovinski avto, ki je bil umaknjen iz igrišča in ga želijo nazaj. Gre sicer za staro otroško igralo, ki pa za starejše otroke predstavlja tudi prostor za druženje. Izpostavili so tudi dejstvo, da v Spodnji Idriji pogrešajo urejen prostor za druženje, kot enostavno rešitev pa so predlagali prenovo tribun pri igrišču in postavitve lesenih sedišč, kjer se bodo mladi lahko zadrževali. Za konec so se županu zahvalili še za prihajajočo prenovo igrišča pred šolo, ki se je že zelo veselijo.

Župan je odgovoril, da so vse omenjene stvari nekako povezane s plani za prenovo igrišča. Potrdil je postavitve pitnika, prav tako bi lahko v isti sklop umestili podloge za sedenje na tribunah. Glede rdečega avta se je z otroki pogovoril tudi o predlogih za mesto postavitve željenega igrala.

Tekom debate sta oba župana otroke povabila, da jima svoje »žulje« in ideje sporočijo preko e-pošte.

AD 3: Predstavitev zaključkov z zasedanj šolskih parlamentov

Osnovna šola Spodnja Idrija

V začetku leta so 2 srečanja izvedli s predstavniki vseh devetih razredov, kasneje pa so se srečevali samo predstavniki zadnje triade. Srečanja so potekala vsak mesec. V sklopu srečanj so se udeležili predavanja Andreja Pešča v OŠ Idrija. Pregledali so šolske sisteme v preteklosti in spremembe, ki so se dogajale skozi čas. Skozi pogovore o vseh štirih podtemah so iskali različne aktivnosti, ki bi izboljšale šolsko klimo, učenje, motivacijo itd.

Osnovna šola Idrija

Učenci so ponosni, da se v okviru oz. na pobudo šolskega parlamenta na šoli izvaja že več aktivnosti, npr. šolski radio, sprejem prvošolcev v šolsko skupnost, teta Putrovka, pobrateni razredi, predstavitev predmetne stopnje bodočim šestošolcem, razne akcije ipd.

Letošnjo temo Šolski sistem so v sodelovanju s šolsko skupnostjo predstavili vsem učencem šole in jih povabili k sodelovanju. Na uvodnih srečanjih so se seznanili s temo in razmišljali širše in iskali predvsem pozitivne vidike šolskega sistema. Nato so s pomočjo asociacij izrazili, kaj je dobrega in kaj bi bilo še potrebno izboljšav glede šole in šolskega sistema. Ogledali so si tudi dokumentarni film o razvoju šolstva pri nas. Za uvodno motivacijo je poskrbel tudi Andrej Pešec, ki je za vse štiri šole pripravil motivacijsko predavanje na temo šolskega sistema in splošne angažiranosti v družbi. Na naslednjih sestankih so o temi razmišljali bolj poglobljeno – naučili so se metode razpravljanja, si razdelili vloge in nato v skupinah iskali odgovore na vprašanja glede odnosov in sodelovanja med različnimi deležniki v šoli, o učnih vsebinah in o šoli za življenje, o metodah in načinih poučevanja in učenja ter o vrednotah in odgovornosti. Glede nekaterih vidikov so si bili predstavniki dokaj enotni, glede drugih nekoliko manj, zato so izvedli tudi anketo, ki je pokazala, katere teme so učencem resnično pomembne in česa si najbolj želijo ter o katerih temah so mnenja deljena. Na splošno se učenci strinjajo, da so odnosi v šoli zelo pomembni in zato si najbolj želijo pozitivnih, poštenih, spoštljivih odnosov med vsemi. Več si želijo tudi aktivnosti za povezovanje oddelčnih skupnosti ter druženja na splošno. Glede učnih vsebin so izrazili mnenje, da je v šoli preveč snovi, ki zahteva učenje na pamet, premalo pa učenja o načinih, kako priti do

verodostojnih informacij. Želijo si tudi večje diferenciacije in izbirnosti predmetov, predvsem pa več praktičnih vsebin in učenja za življenje. Želijo si tudi več ur športa in računalništva. Kar se tiče metod dela si želijo zanimivih razlag ter raznolikega poučevanja s praktičnimi prikazi, delom v skupinah in projektnim delom. Predlagajo tudi boljšo razporejenost ocenjevanj čez celo šolsko leto. Vrednote se spreminjajo – med učenci je več nespoštovanja, primanjkuje empatije in odgovornosti, vedno več je tudi nesamostojnosti. Želijo si več aktivnosti za spodbujanje prijateljstva, poštenosti, strpnosti in sodelovanja. V prihodnje bodo več pozornosti namenili predlogom za dejavnosti, ki jih lahko realizirajo v naslednjem šolskem letu.

Osnovna šola Črni Vrh

Učenci Osnovne šole Črni Vrh so se najprej posvetili vprašanju, kaj šola pomeni kot privilegij, kaj je dobro in kaj bi bilo mogoče izboljšati. Podrobneje so obravnavali vse štiri podteme, pri čemer so ustvarili plakate z vprašanji za sošolce in jih izobesili v razredu. Med razrednimi urami so sošolcem predstavili tematiko ter jih spodbudili k zapisovanju predlogov in pohval. Pri tem so upoštevali, kaj je na šoli izvedljivo in kaj že obstaja, a se premalo uporablja. Vse predloge in pohvale so zbrali in predstavili v obliki Canva predstavitev.

Med razpravo o 1. podtemi, odnosi in sodelovanje, so izpostavili problem nasilja na slovenskih šolah, nespoštovanja učencev do učiteljev ter razmišljali, kaj pomeni biti dober učitelj in dober učenec. Izhajali so iz filmov, slik in konkretnih primerov. Pri konfliktih so poudarili pomen sprotnega reševanja nesoglasij ter iskanja pomoči pri učiteljih. Prav tako predlagajo krepitev med razrednega povezovanja, pri katerem bi starejši učenci pomagali mlajšim pri učenju in opravljanju nalog. Pri 2. podtemi, učne vsebine in šola za življenje, so kot primer dobre prakse izpostavili namizni nogomet in dejavnosti kot so Lego robotika, filmska vzgoja, različna tekmovanja in plesne vaje. Kot ključen izziv pa izpostavili preobsežen učni načrt in posledično več učenja na pamet. Menijo, da je premalo praktičnih vsebin, učenja v naravi, medpredmetnega povezovanja, športnih dejavnosti in turnirjev ter poklicnega usmerjanja. Prav tako bi si želeli večjo izbiro izbirnih predmetov, kot so programiranje, modeliranje in obdelava gradiv. Predlagamo tudi boljšo razporeditev ocenjevanj pri vseh predmetih. Pri 3. podtemi, metode in načini učenja/poučevanja predlagajo sodelovanje z drugimi šolami in možnost izmenjave. Menijo, da se veliko naučimo v skupinah, zato predlagajo še večje število skupinskih projektov in debatiranje o aktualnih temah. Na šoli imajo letos več interaktivnega učenja, predlagajo pa, da bi lahko spoznali še kakšna druga spletna orodja ali pa imeli krožek programiranja. Prav tako jim je pomembna vizualizacija snovi, saj pripomore k boljšemu razumevanju in usvajanju znanja. Pri 4. podtemi, kjer so govorili o vrednotah in odgovornostih so izpostavili ključne vrednote. Te so: pravičnost, spoštovanje pravil, poštenost, strpnost, sodelovanje, vztrajnost in solidarnost. Menijo, da je njihova odgovornost, da spoštujejo pravila šolskega reda, redno opravljajo naloge, skrbijo za šolske potrebščine, upoštevajo učitelje in čustva ter potrebe sošolcev. Izpostavili so še, da je pomembno, da skrbimo za zdravje in osebno higieno ter odgovorno uporabljamo internet in tehnologijo. Z upoštevanjem teh vrednot in odgovornosti lahko ustvarimo spodbudno in varno šolsko okolje, kjer se vsi učenci počutimo sprejete in motivirane za učenje.

Osnovna šola Cerkno

Učenci Osnovne šole Cerkno so pripravili vprašalnik o počutju učencev v šoli in njeni okolici, s katerim so dobili poglobljen vpogled v dogajanje na šoli. Anketirance so spraševali o počutju v šoli in njeni okolici, o njihovem počutju pred enim letom in o razlogih za spremembe. Ugotovili so, da

se njihovi sošolci boljše počutijo zaradi prijateljev, (boljših) ocen, (višje) starosti, domačih nalog, sprejetosti, novih učiteljev in predmetov. Slabše pa je počutje zaradi stranišč, hrane, utrujenosti, (slabih) odnosov, groženj, odrivanja, prijateljev, učiteljev, (slabih) ocen, komentarjev in malice. Zanimalo jih je tudi kaj se učencem njihove šole dogaja, zato so jih spraševali o pogostosti tega, da jim nekdo reče nekaj prijaznega, se jim nasmehne, ščuvajo druge proti njim, jih nekdo pohvali, se iz drugih norčujejo ipd.

Zaključke iz vprašalnika so uporabili za načrtovanje aktivnosti za doseganje ciljev posamezne podteme.

Odnosi in sodelovanje: Več skupnih dejavnosti RS in PS, turnir športnih iger, turnir družabnih iger, čistilna akcija, prespimo v šoli, starši v šoli

Učne vsebine in šola za življenje: Finance, praksa orientacije, kuharski tečaj, tečaj prve pomoči, več o domačem kraju, izbirne teme pri pouku, kako biti/preživeti v svetu (brez staršev), kako se znajti, krožek računalništva in robotike 6.-9.r

Metode in načini učenja/poučevanja: Šola na prostem. Brunarica, kar je možno, si ogledamo v živo (npr. Divje babe), učenje zunaj, brunarica med podaljšanim bivanjem, več dela v skupinah, več športa, ure NAR v eko parku

Vrednote in odgovornost: Spoštovanje in zaupanje, medsebojna pomoč, spoštovanje mlajših, spodbudne misli na stopnicah

AD 3. Delo po skupinah in razprava

Mladi parlamentarci so se razporedili v 4 skupine. V vsaki od skupin je bil en član delovnega predsedstva in delegati različnih šol, da je bila enakovredno zastopana vsaka šola. Vsaka skupina se je posvetila eni od določenih podtem:

1. Odnosi in sodelovanje
2. Učne vsebine in šola za življenje
3. Metode in načini učenja/poučevanja
4. Vrednote in odgovornost

Debatirali so o praksah na šoli in predlogih za spremembe na nacionalnem in lokalnem nivoju. Na koncu skupinskega dela so predstavniki posamezne skupine zbranim predstavili svoje ugotovitve, skozi razpravo pa so skupaj prišli do zaključnih sklepov.

ODNOSI IN SODELOVANJE

SKLEP 2:

Učenci želijo več neformalnega druženja med učenci in učitelji (športna tekmovanja, družabne igre), druženje s starši in boljše obveščanje staršev o dejavnostih ter predavanjih zanje, manj vpletanja staršev v ocenjevanje in več avtonomije učiteljev, medsebojno spodbujanje k spoštovanju (učenci se opozarjajo med seboj v primeru nespoštljivega obnašanja, prav tako opozorijo učitelje).

UČNE VSEBINE IN ŠOLA ZA ŽIVLJENJE

SKLEP 3: Opažajo, da je v učnem načrtu veliko nepotrebnih informacij in je preobsežen, radi bi vključili več praktičnih znanj v učni proces (finance, gospodinjstvo, računalništvo, prva pomoč,

znakovni jezik, praktične spretnosti), poklicno usmerjanje v zadnji triadi (več predstavitev poklicev npr. s strani staršev), več izbirnih predmetov in možnost izbire smeri, medpredmetno povezovanje.

METODE IN NAČINI UČENJA

SKLEP 4: Želeli bi več tutorstva, bolj razporejena ocenjevanja čez celo leto - manj kampanjskega učenja, več sprotne dela v šoli in dneve brez domačih nalog, več skupinskih projektov in ocenjevanj, debat, povezovanje z drugimi razredi, več dela s tehnologijo.

Velika želja je pouk na prostem oz. bi vanj radi vpeljali več gibanja in terenskega dela, kjer bi imeli blok ure in se lahko bolj posvetili tematiki, več športa in ogledov v živo. Raje bi ocenjevanje na podlagi napredka in ne zgolj nadarjenosti pri predmetih kot so likovna, glasba in šport.

VREDNOTE IN ODGOVORNOSTI

SKLEP 5: Želijo več lastne odgovornosti in manj vmešavanja staršev. Spoštovanje, povezovanje, zaupanje, medosebna pomoč in sodelovanje so pomembne vrednote, ki bi jih krepili z: medosebnim povezovanjem, športne in družabne igre med razredi, noč v šoli, več druženja in spoznavanja med učenci in učitelji.

Predlog so tudi drugačni vzgojni ukrepi (namesto vpisov raje pomoč v kuhinji, čistilkam), tudi vedenje se lahko ocenjuje in vpliva na oceno, pomoč učencem, ki to potrebujejo.

AD 4. Izvolitev predstavnikov za regijski in nacionalni otroški parlament

V zadnji točki dnevnega reda so mladi parlamentarci izvolili še predstavnike, ki jih bodo zastopali na regionalnem in nacionalnem otroškem parlamentu.

Sklep 6: Na 35. regijskem otroškem parlamentu, ki bo 18. marca v Idriji nas bodo zastopali: Iva Katarič in Polonca Bašelj iz OŠ Cerkno, Nana Švab Žigon in Nana Ivana Andder iz OŠ Idrija, Melisa Šemrl in Elena Rupnik iz Črnega Vrha ter Neža Mohorič in Sara Velikonja iz OŠ Sp. Idrija.

Na nacionalnem otroškem parlamentu, ki bo potekal v Državnem zboru 7. aprila jih bo zastopala predstavnica OŠ Črni Vrh Melisa Šemrl.

35. medobčinski otroški parlament se je zaključil ob 12.00.